

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA ZA IZRAVNALNE UKREPE MURSKA SOBOTA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** dva prostora za pridržanje¹ - v času obiska DPM sta bila v postopku dva državljana Romunije²

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen dne 18. 5. 2011**
- ▶ **Skupina za obisk:** dva predstavnika Varuha (namestnik varuhinje človekovih pravic, specialist kriminalističnega preiskovanja) in dve predstavnici nevladnih organizacij (Inštitut Primus, Pravno- informacijski center – PIC)
- ▶ **Vsebina obiska:** uvodni razgovor s pomočnikom komandirja. Sledil je ogled prostorov za pridržanje, pregled naključno izbranih primerov ter zaključni razgovor s pomočnikom komandirja.

¹Prostor za sprejem oseb, ki se uporablja tudi za nameščanje tujcev v primeru izročitve/predaje tujim varnostnim organom. Prav tako Policijsko postajo za izravnalne ukrepe Murska Sobota razpolaga s prostorom za zbiranje obvestil oziroma za zaslišanje.

²Razgovora z njima nismo opravili, ker sta govorila samo romunski jezik. Za namen policijskega postopka so policisti sicer angažirali prevajalca. Ob tem sogovornik tudi pojasni, da je odzivnost prevajalcev dobra (večina pride na Policijsko postajo za izravnalne ukrepe Murska Sobota cca. 30 minut po klicu) in, da imajo prevajalce za vse jezike.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo posredovano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 11. 7. 2011, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 8. 9. 2011, torej 59. dan po odpremi.

► DPM je posebej pohvalil

- da je dokumentacija pridržanj zgledno urejena

DPM: predlagamo, da se prouči možnost dopolnitve navedenega zapisnika tudi s podatkom o uri predaje³.

DPM: menimo, da bi bilo v tem primeru (in ostalih podobnih takšnih primerih) bolj pravilno, da bi policisti za zagotovitev navzočnosti tujcev v postopku o prekršku uporabili določila prvega odstavka 110. člena ZP-1 in jih privedli v takojšnji postopek k prekrškovnemu organu. Na podlagi tega prosimo, da se navedeni primer obravnave tujcev (oziroma podobne primere) preuči in prosimo za vaše stališče in morebitne ukrepe v zvezi s tem⁴.

MNZ: strinjamo se z vašim mnenjem, da je ustrežnejši ukrep za zagotovitev obdolženčeve navzočnosti privedba osebe k pristojnemu organu po prvem odstavku 110. Členu in ne peti odstavek 201. Člena ZP-1, ki je ukrep za zavarovanje izvršitve. V konkretnem primeru so policisti Policijske postaje za izravnalne ukrepe Murska sobota glede na subjektivne in objektivne okoliščine na kraju ocenili, da bodo z uporabo slednjega – milejšega pooblastila dosegli nameren, to je izvedbo postopka o prekršku in zavarovanje izvršitve odločbe. Z mnenjem bomo seznanili Policijsko upravo Murska sobota.

³Ob obisku smo si ogledali primer predaje tujca madžarskim varnostnim organom. Ugotovljeno je bilo, da se o postopku predaje izdelata »zapisnik o predaji tujca tujim varnostnim organom«, in sicer v slovenskem in madžarskem jeziku. V zapisniku se navedeno vsi pomembni podatki, ki se nanašajo na postopek izročitve osebe (podatki o osebi, ki se izroča, kdo jo je izročil, kdo jo je sprejel, datum izročitve), nismo pa zasledili ure, ko je bila oseba dejansko izročena tujim varnostnim organom. Sogovornik je sicer pojasnil, da se v tem primeru izdelata tudi uradni zaznamek oziroma depešno obvestilo o uspešni izročitvi osebe tujim varnostnim organom, kjer pa je navedena tudi ura izročitve.

⁴Kot smo navedli zgoraj, sta bila v času našega obiska v postopku dve osebi. Po pojasnilu sogovornika sta bili ti osebi zaradi storitve prekrška po Zakonu o orožju (posedovanje gumijevke in teleskopske palice) povabljeni na Policijsko postajo za izravnalne ukrepe Murska Sobota z izdanim sklepom o odvzemu listine za zagotovitev navzočnosti pri postopku v skladu s petim odstavkom 201. člena Zakona o prekrških (ZP-1). Na takšen način se v tovrstnih primerih tudi zagotovi navzočnost osebe v postopku o prekršku v praksi Policijske postaje za izravnalne ukrepe Murska Sobota. V večini primerov se tako po pojasnilu sogovornika osebe, ki se jim s prej navedenim obrazcem odvzame listine, z lastnimi prevoznimi sredstvi pripeljejo na Policijsko postajo za izravnalne ukrepe. Murska Sobota, kjer se postopek o prekršku nadaljuje (pokliče se prevajalca, sledi zbiranje obvestil, izdaja odločbe...).

DPM: opozarja, da so policisti Policijske postaje za izravnalne ukrepe Murska Sobota tujca 3. 2. 2011 ob 12.00 uri s sklepom namestili v Center za tujce. Na podlagi tega prosimo, da se navedeni primer preuči in prosimo za vaše stališče in morebitne ukrepe v zvezi s tem⁵.

MNZ: v zvezi s postopkom Policijske postaje za izravnalne ukrepe Murska Sobota v primeru tujca, je bilo ugotovljeno, da je dejansko bila storjena napaka saj je bil čas odvzema prostosti daljši od zakonsko dovoljenega. Policijska uprava Murska sobota je vodstvo Policijske postaje za izravnalne ukrepe Murska Sobota ustno in pisno opozorila na napako, z ugotovitvami pa je seznanila tudi ostale policijske enote. Strokovna služba Generalne policijske uprave bo navedeni primer obravnavala tudi na strokovnem posvetu z vodji oddelkov in inšpektorji, ki so na policijskih upravah odgovorni za področje mejnih zadev in tujcev.

⁵Pri pregledu primera postopka s tujcem (iz FIO evidence razvidno, da je postopek potekal od 31. 1. – 23.17 ure do 2. 2. 2011 – 10.59 ure) pa je bilo ugotovljeno, da so policisti najprej vodili postopek za izročitev tujca tujim varnostnim organom, vendar pa je ob tem prišlo do težav glede sprejema tujca s strani tujih varnostnih organov. Zaradi tega je bil tujec v vmesnem času z zaprosilom o nastanitvi nastanjen v Center za tujce v skladu z določili drugega odstavka 5. člena Pravilnika o posebnih pravilih bivanja in gibanja tujcev v centru za odstranjevanje tujcev in pogojih ter postopku za uporabo milejših ukrepov (Pravilnik), 2. 2. 2011 nastanjen v Center za tujce. Nadalje je bilo ugotovljeno, da so policisti Policijske postaje za izravnalne ukrepe Murska Sobota tujca 3. 2. 2011 ob 12.00 uri s sklepom namestili v Center za tujce. Pravilnik sicer v petem členu omogoča z zaprosilom namestiti tujca v Center za tujce vendar samo v primerih, če je pričakovati, da bo tujec na podlagi mednarodnega sporazuma odstranjen v roku 48 ur. Nadalje je bilo s pregledom dokumentacije ugotovljeno, da tujec dejansko ni bil odstranjen iz države in so policisti Policijske postaje za izravnalne ukrepe Murska Sobota 3. 2. 2011 ob 12.00 uri izdali sklep o nastanitvi tujca v Center za tujce. DPM torej ugotavlja, da je bil tujec od začetka postopka na Policijski postaji Murska Sobota pa do dejanske namestitve s sklepom v Center za tujce, očitno v postopku pridržanja več kot 48 ur, s čemer je bil prekorajen maksimalni rok pridržanja.